

Als Johannes vertelt dat Jezus zijn eerste wonder verricht op de derde dag, is dat niet zomaar een tijdsaanduiding. De derde dag is de dag waarop de 12-jarige Jezus teruggevonden wordt in de tempel. En blijkens Hos. 6:2 ook de dag waarop God reddend ingrijpt en zijn reddende ingrijpen aan het licht komt. Daarmee verbonden is het verhaal Jezus' opstanding. Ten derde dage wederom opgestaan van de doden. Het grote licht van Pasen schijnt hier in het klein op de bruiloft te Kana.

Te Kana in Galilea. Bedoeld is het dorpje Kana ('rietstengel') aan het meer van Galilea. Het is opmerkelijk en veelzeggend dat Jezus daar zijn werkzaamheden aanvat. Galilea is de nieuwe plek in de komst van Gods Koninkrijk, Galil de plek waar Jezus zijn heerlijkheid openbaart. Na de ballingschap was het weinig geliefd door de Joden in Jeruzalem, vanwege zijn vele vreemdelingen. In Jesaja 9 echter is al juist het land van Zebulon en Naftali dat een groot licht ziet! Dat betekent ook Efinanie: het licht begint te schijnen, Gods licht openbaart zich. Midden onder ons mensen!

Een bruiloft is een overgang naar een nieuwe tijd. Het markeert de overgang naar nieuwe verhoudingen tussen man en vrouw en tussen twee families. Hoe dan ook, juist daar, waar al wat menselijk is zich verdicht, op een bruiloft, verricht Jezus zijn eerste wonder. In de Tenach is de bruiloft symbool voor het verbond van God met zijn volk. Die symboliek bedoelt Johannes mogelijk ook.

Hij vertelt ook dat de moeder van Jezus daar was. Zij komt in 12 verzen vier keer ter sprake, zonder dat haar naam genoemd wordt. Zij wordt genoemd de moeder van Jezus, en zie, hoe zij moedert. Dat is wat moeders doen. Met een speciaal oog bijna dat rondkijkt om te zorgen, of iedereen heeft, op iedereen genoeg heeft, of er geen tekort is.

Johannes zegt eerst nog dat ook Jezus daar was, sterker dat ook hij ter bruiloft geroepen was (zo de Latijnse bijbel). Hij komt als geroepen. Zijn optreden op de bruiloft te Kana maakt deel uit van zijn messiaanse roeping. Komende uit de woestijn en gedoopt door Johannes is het zijn roeping onder ons mensen te zijn. Zoals ik vroeger op catechisatie leerde bij mijn vader: God de Vader is God boven ons, de Zoon, dat is God onder ons en de Heilige Geest dat is God in ons.

Het is opvallend dat Jezus daar, waar de mensen zijn. Te midden van ons menselijke bedrijf komt hij (schrijft Luther), te midden van het volle leven, met zijn blijdschap en gebrek.

Maar dan raakt de wijn op. 'Zij hebben geen wijn meer!'
In deze ene kreet wordt een situatie van gebrek getekend.
Maria wil dat Jezus er wat aan doet, dat hij opstaat en helpt.
Maar Jezus zeg: mijn tijd is nog niet gekomen.
We weten dat in I Kon. 17:18 – Elia en de weduwe te Sarfat - ook gebrek verandert in overvloed. Aanvankelijk zegt de weduwe tegen Elia, in haar nood en teleurstelling:
Wat is er tussen u en mij?
Jezus voelt zich nog niet geroepen om tot handelen over te gaan.
Waarop Maria zich niet van de wijs laat van de wijs laat brengen, maar de helpers van het feest benadert met de woorden: wat hij ook zegt, doe dat.
De diakenen staat er letterlijk. Zij zijn zo vast een keer genoemd en komen strakst daadwerkelijk in actie.

Ondertussen denken wij: en hoe vaak maak je dat in het leven mee?
Is dat niet ook steeds in de wereld aan de hand, dat er gebrek is, ruzie, gedoe, miscommunicatie, tussen ouders en kinderen, tussen man en vrouw, tussen docenten en leerlingen, maar als je het dan op weet te lossen, dan wordt er als het ware kwaliteit toegevoegd, dat wordt water tot wijn, ook waar de sleur van het alledaagse doorbroken wordt en je met een hart vol verwondering of eerbied opnieuw naar het leven kijkt. Dan lijkt het leven nieuw, dan voel je je herboren, dan komt een nieuwe schepping aan het licht.

Dat is precies wat Johannes wil vertellen. Er waren daar 6 stenen watervaten neergezet. Voor de gasten op deze joodse boeren bruiloft. Naar het gebruik van Mozes. Het is de wet die vervuld wordt als water veranderd in wijn. En meer dan dat. Waarom zes stenen watervaten? Waarom geen 5 of 7? 6 is het getal van de dagen der schepping. De schepping wordt vervuld, daar waar Jezus is.

En er is nog iets. Rekent u even met mij mee.
Johannes geeft ons ook de maatvoering erbij.
Het gaat daarbij omgerekend om 600 a 700 liter water.
Dat is hele boel, dat is met een houten emmer van 10 liter 70 keer scheppen;
Als iedereen van deze hoeveelheid één slokje zou nemen, zouden 700.000 mensen van deze wijn kunnen drinken.
Er is hier maar een woord van toepassing: het woord overvloed.
Het verhaal kenmerkt door een enorme overvloed, en overvloed hoor bij de komst van het koninkrijk Gods en de overvloedigheid van Gods genade.

Jezus geeft opdracht de watervaten te vullen met water.
De dienaren hebben er wel even werk aan, maar ze hebben er ook lol aan, want, horen we, ze vulden ze tot bovenaan / 'tot aan de rand'.
De bedienden overdrijven het bijna, en hebben er duidelijk plezier in.
Ze gaan door tot aan de rand.

Dan gebiedt Jezus van het water te scheppen
en het te brengen naar de leider van het feest.
Die weet niet wat hij proeft. De bedienden die het water geschept hadden, wisten het,
Maar hij niet. Zo is er behalve overvloed verrassing.
Het wonder zelf wordt niet beschreven.
Maar wel de verrassing en het daarop volgende geloof.

De tweede keus wijs verliest het dik van de wijn die Jezus schenkt als de ware wijnstok.
En wij zeggen en zingen: de liefde laat zich schenken als de allerbeste wijn.
De liefde is de wijn van Gods Koninkrijk. De liefde tussen mensen,
die gebrekkig is en tekort schiet, soms al vanaf de bruiloft
omdat mensen toch niet bij elkaar passen,
onze menselijke liefde wordt gevoed en gedragen
door de liefde van God, die zich laat schenken,
niet alleen in ons leven, maar in de wereld waarin wij leven,
als de allerbeste wijn, zoals ook de apostel Paulus,
de apostel der liefde schrijft in zijn brief aan de Romeinen:
de liefde zijn ongeveinsd, weest afkerig van het kwade en gehecht aan het goede.

En Jezus is de spil bij dit alles als Gods liefde in eigen persoon.
Niet onbelangrijk is het slot: 'en zijn leerlingen geloofden in hem.'
Er staat niet en zijn geloofden. Maar: en zij geloofden *in Hem*.
Het is de Heer van alle leven om wie het gaat.
Het gaat om wat Hij ons schenken wil
en dan ook van hart tot hart
en van mond tot mond gaat.

Zoals de dichter Tom Naastepad schrijft:
*In Kana was de gloed geweken,
het vuur bedolven ons as,
toen zei de vlam in ieders beker
wie er de ware wijnstok was.
Laat het nu uit de kruiken stromen,
de vreugde ga van mond tot mond!*

Amen.